

A modern „Kertmagyarország” építői

Biogazdálkodás Hantoson

Kulturális mozgalom akkor lehet igazán életképes, ha a lényegre tud tapintani. Ma a népfőiskolák esélye abban rejlik, tudnak-e kitérési pontokat mutatni a jövőképet vesztett társadalomnak.

Né rösteljünk szembenézni az igazsággal: amellet, hogy sokak számárna mesés távlatok nyílnak az egyéni „king-rára”, jelentős ömögéknek a világgazdasági korszakváltás legteserűbb gyűmölcséi jutottak osztályrészi: a (struk-turális) munkanélküliség, a fölösleget-ség, a jövőtlenség nyomasztó érzése.

A népfőiskolai mozgalom a társadal-mi felemelkedés mozgalma. A minden-kori kiütérés. Magyarországon ak-kor élte virágkorát, amikor a világhábo-rú, forradalmakat, világválságot szívó-san túlélt nagybirtok-rendszerrel „há-rommillió koldus” fölemelkedési vágya feszült szembe. Ezt a vágyat tudatosítot-ták, élesztették, terelgették a cselekvés, a tanulás, a szerveződés medrébe a ’30-as és ’40-es évek fordulójának népfőis-kolai vezetői, előadói – és a társadalmi reformokért munkálkodó írők, tudósok.

A „Kertmagyarország” eszméje és a szövétkezetek alkotó dán farmerrek példája „a gazdag parasztek országá-nak” képét vetítették a magyar zsellerek és szegényparasztek horizontjára...

Hasonlóan lényegbevágó, mozgósító erejű gazdasági-társadalmi programmal kell ma is fellépnie a magyar népfőisko-lai mozgalomnak, ha jelen akar lenni a kapaszkodót kereső – vagy egyszerűen

jó irányba mozdul, amikor az ökológiai kultúrát igyekszik terjeszteni a strukturá-lis válsággal küszködő országban... Egy tanfolyami (pechagógus) résztvevőnek a vallomása pedig azt érezteti szemlé-letesen, hogyan kerül a „csizma az asz-talra” – mármint a kemény szakmai kép-zés a népfőiskolára.

„A tanfolyam megerősítette azt a hitemet, hogy a jövő az ökológiai gaz-dálkodás, amihez nélkülözhetetlen a gazda-, gazdaszszony-képzésben részt vevő tanulók oktatáson keresztüli tu-datformálása, minta adása. Az ebben a képzési formában részt vevő tanulók néhány hektár, esetleg néhány 10 hek-tár földterülettel rendelkező szülők gyermekei. Ezekben a kis területeken a hőttermesztésre berendezkedés meg-valósítható, az eredmény pedig továb-bi fejlesztés forrása lehet. (...) Teiszett, hogy a jó hangulat mellett fegyelmel-zett, szigorú volt a munkarend. Izgal-mas volt ennyi lelkes, munkájának élő előadóval találkozni. Külön dicséretet érdemel Gyimesi Károly helyörténész meglátogatásának és dr. Barsi Ernő előadásának programba illesztése. Az alapítmához látszólag nem illeszkedő előadások szervesen kapcsolódtak az ökológiai gazdálkodáshoz, hiszen ér-telmezően szertart az a hagyomány-ból építkezik, a hagyománytiszteltre is épít.”

Trencsényi Imre

A Mezőföld Népfőiskolai Társaság székhelye, a kishantosi kastély

csak sodródó – néprétegek életében. A hantosiaknak alighanem sikerült a lényegre tapintaniuk ökológiai gazdálkóp-zési programjukkal. Népfőiskolai körök-ben talán nem szükséges bemutatni a Mezőföld Népfőiskolai Társaságot – is-merjük vezetőit, tagjait, történetét, or-szágos érdekű akcióit, rendezvényeit –, ezáltal csak azt a modell-értékű munká-jukat említem, amellyel – megfélésem szerint – fejezetet nyitottak a hazai nép-főiskolai mozgalom történetében. Az önmagában még – szerencsére – nem új-donság, hogy egy népfőiskolai közösség

tudományi Egyetem tudományos mun-katársaival, a Biokultúra Egyesülettel, német mezőgazdasági szakmancsádkók és tudományos kutatók közreműködésével, valamint a német Mezőgazdasági Minisztérium hathatós támogatásával olyan képzési programban vállalt részt, melynek célja az ökológiai szellemű me-zőgazdasági termelés szorgalmazása és segítése Magyarországon.

A német szakemberek meggyőző adatokkal bizonyítják, hogy a bio-ter-mék iránti kereslet növekszik Európában – tehát a magyar népfőiskolai mozgalom